

Avukatlık Kanununda
Değişiklik Yapılmasına Dair 5043 sayılı Kanunun

Gerekçe ve Teklifi Metni

Esas No: 2/169

T.B.M.M. Başkanlığına Geliş Tarihi :
17/07/2003

Teklif Ankara Milletvekili sayın Talat Karapınar, Artvin Milletvekili sayın Osman Yıldız, Kahramanmaraş Milletvekili sayın Mehmet Yılmazcan ve Bursa Milletvekili sayın Faruk Çelik tarafından verilmiştir

GENEL GEREKÇE

Avukatlık bir kamu hizmetidir. Avukatlar bu görevlerini yerine getirirken büyük güçlüklerle karşılaşmaktadırlar. Serbest çalışan avukatlar ekonomik sıkıntıları sebebiyle sağlık ve yaşlılık sigortalarını yaptıramamaktadırlar. Bu sebeple sayıları 53.000 i bulan avukatların büyük çoğunluğunun sağlık hizmetleri başta olmak üzere sosyal güvenlikleri yoktur. Avukatları sosyal güvenliğe kavuşturmak için vekaletname suretlerine yapıştırılacak pulların değeri, 2.7.1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun yargı harçları bölümünde yer alan vekaletname örnekleri için kullanılan harç tarifesinin yüzde otuz fazlası miktarında artırılmaktadır.

Toplanan bu paraların yarısı münhasıran avukatların sosyal güvenliği için sarf edilmesi öngörülmektedir. Bunun için Türkiye Barolar Birliği nezdinde "Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu" kurulmaktadır.

Toplumumuzun sosyal ve kültürel yapısı gereği müvekkil ile avukat arasında yazılı ücret sözleşmesi yapılamamaktadır. Büyük emekler ve uğraşlar sonunda davayı kazanan avukata vekalet ücreti ödenememektedir. Bu mağduriyetin giderilmesi için Avukatlık Kanununun 164 üncü maddesinde daha önce yapılan değişiklik hakem kurulları tarafından uygulanamamaktadır. Hakem kurullarında oluşan tereddüdü gidermek ve hiçbir yoruma mahal verilmeyecek derecede bu konu açıklığa kavuşturulmaktadır.

Ankara, İstanbul, İzmir gibi büyük şehirlerde vekalet ücretinden doğan ihtilaflar çok fazla olduğundan adedi bir olan mevcut hakem kurulu yeterli olmadığından dava dosyaları ele alınamamaktadır. Bu sebeple ihtiyaç duyulan yerlerde birden fazla hakem kurulu oluşturulması öngörülmektedir.

Bu teklif, kamu hizmeti gören avukatların huzurunu ve sosyal güvenliğini sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile avukat ruhsatnameleri ve kimliklerinin bastırılması ve imzalanmasındaki fiili durum yasal çerçeveye kavuşturulmakta ve avukat kimliklerinin tüm resmi ve özel kuruluşlar tarafından resmi kimlik olarak kabul edileceği hususuna açıklık getirilmektedir.

Madde 2- Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonuna gelir sağlamak amacıyla Türkiye Barolar Birliğince bastırılacak pulların değeri arttırılmaktadır.

Madde 3 - Türkiye Barolar Birliği nezdinde sosyal güvenlik, sosyal dayanışma ve yardım hizmetlerinde kullanılmak üzere kurulan fonun gelirleri, harcama ve denetim usulleri düzenlenmektedir.

Madde 4- Avukatlık ücretine ilişkin olarak ücretin kararlaştırılmamış olduğu veya taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmadığı yahut ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı veya tartışmalı olduğu veya ücret sözleşmesinin ücret ilişkin hükmünün geçersiz sayıldığı hallere açıklık getirilmekte, ayrıca değeri

para ile ölçülebilen dava ve işlere ilişkin olarak avukatlık ücretinin belirlenmesindeki oranlar yeniden düzenlenmiştir.

Madde 5- Birden fazla hakem kumlu oluşturulmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Madde 6- Bu kanunla yapılan değişikliklerin Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kesin hükme bağlanmamış olan bütün ihtilaflarda uygulanacağı belirtilmektedir.

Madde 7- Yürürlüğe ilişkin olup Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddelerinin yürürlük tarihi 1.1.2004 olarak ayrıca belirtilmektedir.

Madde 8- Yürütmeye ilişkindir.

AVUKATLIK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 19.03.1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"Ruhsatnameler ve avukat kimlikleri Türkiye Barolar Birliği tarafından tek tip olarak bastırılır ve düzenlenir. 8 inci maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen şekilde Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nca uygun bulma karar verildiğinde ruhsatnameler Birlik Başkanı ve ilgili Baro Başkanı tarafından imzalanır. Avukat kimlikleri, tüm resmi ve özel kuruluşlar tarafından kabul edilecek resmi kimlik hükmündedir."

MADDE 2- Avukatlık Kanununun 27 nci maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü cümlesi aşağıdaki değiştirilmiştir.

"Yapıştırılacak pulun değeri; 2.7.1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun Yargı Harçları bölümünde yer alan vekaletname örnekleri için kullanılan harç tarifesinin yüzde otuz fazlası kadardır."

MADDE 3. - Avukatlık Kanununun 27 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 27/A maddesi eklenmiştir.

"Sosyal yardım ve dayanışma fonu

MADDE 27/A .- Türkiye Barolar Birliği nezdinde sosyal güvenlik, sosyal yardım ve dayanışma hizmetlerinde kullanılmak üzere kaynağı bu Kanunun 27 nci maddesinin ikinci fıkrasında gösterilen gelirlerin yarısı olan "Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu" kurulmuştur.

Bu fondan yapılacak harcamaların esas ve usulleri ile diğer hususlar Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nca hazırlanacak ve Adalet Bakanlığı'nca onaylanacak yönetmelikte gösterilir.

Fon gelirleri ile harcamaları her yıl Adalet Bakanlığı tarafından Ek 4 üncü maddedeki esas ve usullere göre denetlenir."

MADDE 4- Avukatlık Kanununun 164 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının üçüncü ve dördüncü cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Avukatlık ücretinin kararlaştırılmamış olduğu veya taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmadığı yahut ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı veya tartışmalı olduğu veya ücret sözleşmesinin ücrete ilişkin hükmünün geçersiz sayıldığı hallerde; değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde asgari ücret tarifelerinin altında olmamak koşuluyla ücret itirazlarını incelemeye yetkili merci tarafından davanın kazanılan bölümü için avukatın emeğine göre ilanım kesinleştiği tarihteki müddeabihin değerinin yüzde on beşi ile yüzde yirmi beşi arasındaki bir miktar avukatlık ücreti olarak belirlenir. Değeri para ile ölçülemeyen dava ve işlerde ise avukatlık asgari ücret tarifesi uygulanır."

MADDE 5- Avukatlık Kanununun 167 nci maddesinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Gerektiğinde Adalet Bakanlığı'nın olumlu görüşü alınarak, baro yönetim kurulunca bir yerde birden fazla hakem kurulu oluşturulabilir. Bu durumda hakem kurulları numaralandırılır."

MADDE 6.- Avukatlık Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 21- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, kesin hükme bağlanmamış bütün ihtilaflarda bu Kanunun değişik hükümleri uygulanır."

MADDE 7- Bu Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddeleri 1.1.2004 tarihinde, diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.